

Verslag vergadering raadsronde Gele Kamer d.d. 23 oktober 2018

Verslag: mevrouw Sinsel

Bestuursrapportage 2018

Aanwezig:

Fractiewoordvoerders: de heren Van Est, Gunther, Peeters, Severijns, Smeets, Steijns, Van Thor, en Wijnands, Passenier
College: de heer Aarts en wethouder Janssen
Voorzitter: de heer Passenier
Griffie: mevrouw Vroemen (secretaris)
Ambtenaren: de heer Rompen en de heer Dirx

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.14 uur en deelt mee dat de Bestuursrapportage 2018 (met peildatum 1 september) besproken is in de commissie B&V op 10 oktober 2018. Het doel van deze bijeenkomst is dat de raadsleden de besluitvorming voorbereiden door met elkaar in debat te gaan en vragen te stellen aan de portefeuillehouder.

De voorzitter meldt dat mevrouw Van Ham eigenlijk de voorzitter zou zijn van deze raadsronde. Zij is echter verhinderd en de voorzitter zou ook graag als woordvoerder van GroenLinks nog wat vragen willen stellen. De aanwezigen gaan hiermee akkoord.

Verder deelt de voorzitter mee dat het de eerste keer is dat een dergelijke bestuursrapportage is opgesteld. Voorheen was dit de Marap. Het college rapporteert aan de raad over de realisatie van de Programmabegroting 2018. Ook rapporteert het college in de bestuursrapportage over de ontwikkeling van de externe inhuur voor 2018. Naar aanleiding van de bespreking in de commissie B&V is het raadsvoorstel op een aantal punten verduidelijkt en is ook een totaalstelling toegevoegd. Het doel is om in de raadsvergadering een besluit te nemen over de bestuursrapportage.

Eerste termijn

De **VVD** (Severijns) schrikt van de financiële ontwikkelingen. 6,75 miljoen euro wordt uit de reserves gehaald als incidentele dekking. Zo bereikt men langzaam de financiële grenzen. Verder is er ook weinig investeringsruimte. De oorzaken hiervan zijn de verlagingen van de algemene uitkering en de oplopende kosten. De VVD vraagt hoelang de gemeente Maastricht dit kan volhouden. Is het mogelijk om dit te stoppen?

D66 (Wijnands) sluit bij de opmerkingen van de VVD aan. D66 heeft nog vragen over het vruchtboomfonds. Wat zijn de effecten van het niet storten van de voordelen in het vruchtboomfonds voor de langere termijn?

Het **CDA** (Peeters) vindt dat het een hele opgave wordt – ook gezien het coalitieakkoord – om goed op de financiële huishouding van de gemeente te letten. Het CDA verwacht dat het college deze opgave tot een goed einde kan brengen. Het CDA sluit ook aan bij de vragen die al zijn gesteld. Verder vraagt het CDA naar de gevolgen van het in 2018 niet realiseren van het evenemententerrein in Belvédère. Dit wordt verschoven naar 2019. Welke gevolgen heeft dit voor de programmering van de Muziekgieterij en de spin-off voor dat gebied?

50PLUS (Van Est) geeft aan dat in de Begroting 2018 staat dat het college tijdens het begrotingsjaar naar dekking moet zoeken. 50PLUS vindt dat de dekking bij de voorstellen moet worden gezocht. Deze werkwijze is immers geen solide financieel beleid. 50PLUS ziet dit ook telkens terugkomen en vraagt om zich hierop te bezinnen. Verder heeft 50PLUS een vraag over de status van de reserves. De fractie stelt vast dat de bestemmingsreserves worden ingezet voor een dekking die nu nodig is. De fractie wil de reserves graag apart beschouwen en niet als dekking gebruiken.

Ten slotte staat in het raadsvoorstel dat de bestuursrapportage in de commissie B&V is behandeld. De fractie wil echter niet de suggestie wekken dat de bestuursrapportage daarmee is goedgekeurd in de commissie B&V. De fractie vraagt daarom om dit niet te zien als een accordering.

De **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Van Thor) sluit bij de opmerkingen van de vorige fracties aan. De sessie over het vruchtboomfonds was inderdaad zeer verhelderend. De fractie stelt vast dat punt 5 van het raadsvoorstel betekent dat geld aan het vruchtboomfonds wordt onttrokken. De Sociaal Actieve Burgerpartij vraagt om duidelijk aan te geven wat er gebeurt in de reserves en in het vruchtboomfonds.

Er is ook afgesproken dat dit bijgevoegd zou worden ter verduidelijking. De fractie mist dit in de bestuursrapportage. Wat zijn de consequenties? Wat betekent dit voor de exploitatie? Verder ziet de fractie bij de begrotingswijzigingen het Shared Service Center terugkomen. De fractie hoort hierover echter alleen berichtgeving via de media. De Sociaal Actieve Burgerpartij vraagt aan de wethouder om over de laatste stand van zaken bij het Shared Service Center goed te informeren zodat de raad hierover een weloverwogen besluit kan nemen.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) vraagt ten aanzien van de beslispunten 4, 5 en 6 naar de gevolgen voor deze fondsen. Partij Veilig Maastricht sluit verder ook aan bij de vragen van Sociaal Actieve Burgerpartij en 50PLUS over het vruchtboomfonds. Wat zijn de gevolgen?

De **SP** (Gunther) sluit ook bij de gestelde vragen aan.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Steijns) stelt vast dat ieder jaar opnieuw de financiële huishouding van de gemeente Maastricht een punt van zorg is. Bij de rekening is het college altijd heel creatief geweest om op een goede prognose uit te komen. De fractie hoopt dat dit ook dit jaar weer het geval zal zijn. De Seniorenpartij stelt vast dat de egalisereserve afvalstoffenheffing een doelbelasting is waarbij – vanuit de verordening – de ruimte om eventueel te reserveren en te storten in een egalisereserve heel strak geregeld is. De doelstelling van de egalisereserve is immers om schommelingen van de heffing over langere jaren te voorkomen. Bij een onttrekking laat men die doelstelling los. Het risico dat schommelingen zich de komende jaren gaan voordoen neemt hierdoor toe. In hoeverre wil men dat wel of niet? In hoeverre past dit ten opzichte van de verordening? Dit geldt ook voor het niet storten in die reserve, want dit bedrag maakt onderdeel uit van de heffing. De vraag is dus in hoeverre die ruimte bestaat.

GroenLinks (Passenier) geeft een compliment voor deze mooie rapportage. Men kan nu voor het eerst terugkijken. Per programma is er nu ook een mooie toelichting. GroenLinks vraagt naar het effect van het niet egaliseren van de verschillende fondsen. GroenLinks stelt vast dat het grote probleem in de tekorten bij de 3 D's zit. Wat is daarop het langeretermijnperspectief? Blijven deze tekorten bestaan en wat betekent dit voor de langetermijnbegroting? Verder stelt GroenLinks vast dat het niet lukken van de provinciale steun voor de Limburgers niet is uitgelegd, terwijl er wel een overleg is geweest. Daarnaast vraagt GroenLinks om een toelichting over de niet gedekte extra overhead bij Maastricht Sport (programma 5, pagina 13). Hoe structureel zijn de extra uitgaven bij het leerlingenvervoer (pagina 14)? Wat is er globaal gesaneerd in de vastgoedportefeuille (pagina 15). Verder is er een extra inhuur bij de Welstands- en Monumentencommissie ad 400.000 euro (pagina 15). Moeten er 7 fte extra bij? GroenLinks vraagt uitleg.

Wethouder Aarts vindt het opstellen van de bestuursrapportage altijd spannend. Het is inderdaad ieder jaar weer een opgave om alle zaken sluitend te krijgen. De algemene uitkering en de jaarlijkse tekorten bij het sociale domein spelen daarin ook zeker een rol. De wethouder vindt het ook telkens verheugend dat dit opgelost kan worden. Bij de begroting was ook al gemeld dat het bedrag van ruim 6 miljoen euro incidenteel opgelost kan worden. Het tekort in het algemeen dreigt dit jaar uit te komen op 1,3 miljoen euro op een begroting van circa 400-500 miljoen euro. Dit tekort is dus een beperkt bedrag op de gehele begroting. De wethouder wil echter in de komende maanden nog bekijken om uit te komen richting de nul.

De wethouder stelt vervolgens vast dat de VVD geschrokken is. De wethouder ziet zaken die telkens terugkomen en die moeten financieel worden opgelost. De wethouder vindt dat men ook blij moet zijn dat die oplossingen worden gevonden. Het is natuurlijk de vraag of dit op termijn zo door kan gaan. Het hebben van reserves is ook geen doel op zichzelf. Een gemeente, de overheid moet eigenlijk ook geen spaarpotjes hebben. De onttrekkingen – bij de burgers – en de uitgaven moeten in evenwicht zijn. De gemeente Maastricht heeft ook nog wat vet op de ribben, met name door de verkoop van het nutsbedrijf destijds. Daarvan mag dan ook gebruik worden gemaakt. Als een reserve niet meer nodig is, moet men die laten vrijvallen. Het is ook een opdracht van de Rekenkamer om geen onnodige reserves aan te houden. Dit moet per post telkens worden bekeken.

Het is verder ook aan de raad zelf om te beslissen of het bestuur zo door moet gaan of niet. Verder is het coalitieakkoord ook een stapeling van wensen. Daarnaast stapelt de raad zelf ook nog wensen. Maar zelden wordt gezegd wat er minder kan. De raad kan bijvoorbeeld ook aangeven dat er in het komende jaar meer vrije ruimte moet zijn en daarin een oud-voor-nieuwdiscussie voeren of bijvoorbeeld de lasten verhogen. Zolang dit echter niet gebeurt, zal het op deze manier gedaan moeten worden. De gemeente Maastricht bevindt zich echter niet in een gevarezone.

Verder geeft de wethouder aan dat het vruchtboomfonds zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld door de verkoop van de nutsbedrijven. De boom was 300 miljoen euro en de vrucht was de rente. Een paar jaar geleden is besloten dat de rente niet meer mag worden rondgepompt. De naam vruchtboomfonds is dus ook volstrekt verkeerd. Dit geld is het eigen vermogen van de gemeente Maastricht. De gemeente hoeft ook niet een bepaalde solvabiliteit te hanteren. De gemeente is immers geen bedrijf. Men moet de burger ook niet meer belasten dan de hoogte van de gemeentelijke uitgaven. Nu de rentecomponent is vervallen, kan de gemeente veel vrijer omgaan met het vruchtboomfonds dan in het verleden, want in het verleden moest 18 miljoen euro terugkomen. De wethouder wil echter ook graag wat vet op de ribben behouden. De wethouder geeft verder aan dat dit een extra storting was en geen onttrekking.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) vraagt uitleg over de extra storting.

Wethouder Aarts antwoordt dat dit een storting was om het bedrag te verhogen.

50PLUS (Van Est) merkt per interruptie op dat in het schema stond – bij de presentatie over het vruchtboomfonds – dat het vruchtboomfonds op de langere termijn weer wordt verhoogd. Blijft dit doel staan?

Wethouder Aarts antwoordt bevestigend. Tenzij natuurlijk anders wordt besloten. Het belang van de burger vraagt nu om het vruchtboomfonds te gebruiken.

De **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Van Thor) vraagt om de extra storting in het vruchtboomfonds te vermelden.

De heer **Dirx** legt uit dat de term 'storten' bewust niet is gekozen. Sommige investeringen zijn namelijk niet doorgestaan en daarom is er een extra vrijval geweest in de kapitaallasten. Deze vrijval is een extra storting in het vruchtboomfonds geworden. Hierop was niet gerekend.

De **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Van Thor) vraagt nogmaals om die extra storting te vermelden.

Wethouder Janssen geeft vervolgens aan dat het uitstellen van de stadsweide geen gevolgen heeft voor de Muziekgieterij. Verder gaat de wethouder ervan uit dat Bruis 2019 nog altijd op de stadsweide kan worden georganiseerd. Zo niet kan Bruis uitwijken naar het De Kompe-terrein.

In antwoord op 50PLUS geeft **wethouder Aarts** aan dat de begroting onder een enorme tijdsdruk direct na de vakantie is opgesteld. Er was nog een tekort voor twee jaren en het voorstel is gedaan om dat tekort het komende jaar samen zo veel als mogelijk te gaan invullen. Het is ook vaak niet mogelijk qua tijd om meteen bij het tekort – dat bijvoorbeeld door de meicirculaire ontstaat – de dekking in te vullen. Daarom gebeurt het op deze manier. De wethouder vindt echter ook dat het voorstel van 50PLUS zeker te prefereren valt. Verder moet per reserve worden bekeken of het kan. Daarnaast geeft de wethouder aan dat er een tijdlang ook geen egalisereserve afvalstoffenheffing was. Dit werd via de algemene middelen gelijkgetrokken. De egalisereserve afvalstoffenheffing is nu echter wel ingesteld en volgens de voorschriften mag het bedrag wat men op rekeningbasis overhoudt naar de algemene middelen. Dit is een uitzondering. Er wordt nu voorgesteld om dit geld te gebruiken, want anders moet op een ander terrein worden bezuinigd.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) stelt per interruptie vast dat hierdoor dus geen project wordt uitgesteld.

Wethouder Aarts antwoordt bevestigend.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Steijns) vraagt per interruptie nogmaals uitleg over de schommelingen en de doelstelling van de egalisereserve.

Wethouder Aarts antwoordt dat dit incidentele bedragen zijn die in de reserve zijn beland vanwege het feit dat er meer is begroot dan uiteindelijk nodig was. De wethouder geeft aan dat er ook geen signaal is van een aanstaande kostenverhoging waarin deze bedragen zouden kunnen voorzien. Bovendien heeft men niets aan dit incidentele potje bij een structurele kostenverhoging. Ieder besluit wat wordt genomen tast echter ook een beetje andere zaken aan. Dit zijn redelijk technische oplossingen in plaats van inhoudelijke keuzes. Zoals het een inhoudelijke keuze zou kunnen zijn om bijvoorbeeld Bruis niet meer organiseren. De gemaakte keuze is het minst pijnlijk voor de burger.

Verder geeft de wethouder aan dat indien iets in de commissie B&V is besproken, dit inderdaad geen goedkeuring van het stuk inhoudt. De bespreking in de commissie B&V moet echter wel worden vermeld.

Wethouder Janssen heeft op 12 oktober 2018 een brief ondertekend over het Shared Service Center Zuid-Limburg. Deze brief stond in de dagmail van 15 oktober 2018. De raad wordt dus zo goed als

mogelijk op de hoogte gehouden. Dit geldt ook voor het georganiseerde overleg en de OR. Helaas heeft de raad eerder dan de brief kunnen lezen dat er twee zaken zijn gepland: een zaak bij de ondernemerskamer en een zaak bij de kantonrechter. Dit moet men verder even afwachten. De wethouder houdt de raad hierover zo goed als mogelijk op de hoogte.

In antwoord op de vragen van GroenLinks geeft **wethouder Aarts** vervolgens aan dat als de tekorten bij de 3D's opgelost zouden worden, dit de oplossing van een grote bleeder – een tekort veroorzakende zaak in de begroting – zou zijn. Dit komt bij de begroting terug en daarbij wordt verwezen naar de draaiknoppen en het landelijke fonds. Verder zijn de Limburgers inderdaad afgeketst.

Wethouder Janssen voegt toe dat de provincie Limburg helaas heeft besloten om zich terug te trekken bij de Limburgers. Verschillende partijen hadden aan de provincie Limburg hierover een constructief aanbod gedaan. De wethouder betreurt het zeer dat de provincie Limburg zich heeft teruggetrokken.

De heer **Dirx** geeft aan dat Maastricht Sport zich in een transitie bevindt met haar personeel en voor de begeleiding – opleiding dan wel outplacement – van het personeel is extra P&O-kracht nodig. Daarop heeft deze post vooral betrekking. Verder moeten bij het leerlingenvervoer meer leerlingen worden vervoerd – meer kilometers – door het sluiten van een school. Hoe zich dit ontwikkelt is afhankelijk van een nieuw in te dienen plan.

GroenLinks (Passenier) vraagt om dergelijke zaken in de toelichting uit te leggen.

Wethouder Aarts geeft verder aan dat in het vastgoeddomein een aantal bleeders was, bijvoorbeeld een leegstaand pand aan de François de Veijestraat, het pand van UNU-MERIT, een pand aan de Grote Gracht, het Bonnefanten College aan de Tongerseweg en een pand aan de Statensingel. Deze panden zaten jarenlang in portefeuille en waren meestal verliesgevend. De meeste panden zijn nu verkocht.

De heer **Rompen** geeft aan dat bij de Welstands- en Monumentencommissie de kosten hoger zijn dan de opbrengsten vanuit de leges. Er zijn ook veel meer bouwprojecten en per saldo is zelfs sprake van een voordeel. Dit is structureel en komt bij de begroting terug.

Tweede termijn

50PLUS (Van Est) stelt vast dat dit de huidige burgers misschien geen pijn doet, maar men onttrekt iets aan de toekomst en dus zal het de toekomstige burgers wel pijn gaan doen. 50PLUS houdt natuurlijk rekening met deze groep. Verder zal men bij een onttrekking aan de reserves soms vreemd vermogen moeten aantrekken om dit te financieren en dat zal rentekosten opleveren. Is dit juist? Hoeveel bedragen deze rentekosten ongeveer? Ten slotte kan de fractie ten aanzien van de onttrekkingen aan de reserves de gemaakte afwegingen niet zien. De fractie vraagt om de raad hierbij in de toekomst in een voorstadium te betrekken.

De **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Van Thor) sluit zich aan bij de opmerkingen van 50PLUS ten aanzien van de effecten van het wel of niet terugstorten in het vruchtboomfonds. De fractie vraagt verder ook naar de afwegingen en de gevolgen voor de exploitatie.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) sluit aan bij de vraag van de Sociaal Actieve Burgerpartij.

Wethouder Aarts merkt op dat de toekomstige senioren ook de huidige burgers zijn. In de tijd moet altijd een besluit worden genomen. De wethouder wil liever technische keuzes maken dan inhoudelijke keuzes die de burgers raken.

50PLUS (Van Est) vindt dat de overheid terughoudend moet zijn bij economisch hoogtij en reserves moet aanhouden voor als het economisch slechter gaat. Misschien had men wat zuiniger moeten zijn? 50PLUS wil de kosten niet doorschuiven naar de toekomst.

De voorzitter antwoordt dat deze opmerkingen over de begroting gaan. Op deze manier wordt de discussie te uitgebreid.

Wethouder Aarts merkt verder op dat dit ook per reservepost bekeken moet worden. Het is ook niet zo dat er een grote spaarpot is die voor toekomstige generaties weggezet moet worden.

De heer **Dirx** voegt toe dat inderdaad vreemd vermogen moet worden aangetrokken indien het eigen vermogen wordt verkleind. Dit levert rentekosten op, tenzij de balans in totaal ook kleiner wordt. De

gemeente doet aan een totaalfinanciering en probeert zo veel mogelijk kort te lenen omdat dit momenteel geld oplevert. Het is echter niet goed mogelijk om dit heel specifiek te maken per onttrekking of per liquiditeitsverschil.

Wethouder Aarts geeft verder aan als dit niet wordt gedaan, andere keuzes gemaakt moeten worden. De wethouder heeft ook eerder een voorbeeld genoemd.

De heer **Dirx** voegt toe dat men bij de presentatie met betrekking tot het vruchtboomfonds ook een doorberekening heeft laten zien. Het saldo zou ongeveer 2 miljoen euro hoger zijn. Dat is hetgeen nu niet wordt gestort in het vruchtboomfonds. Het vruchtboomfonds bedraagt in totaal circa 107 miljoen euro en het verschil – door het niet te storten – bedraagt 2 miljoen euro.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) geeft per interruptie aan dat in de loop van veertig jaar wel een grote scheefgroei te zien zal zijn.

De voorzitter stelt vast dat men dit bij de begroting zal zien. De voorzitter vraagt of het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming.

50PLUS (Van Est) herhaalt de vraag of de raad in een vroeger stadium bij die afweging kan worden betrokken. Het is nu immers heel moeilijk om andere keuzes te maken.

Wethouder Aarts begrijpt de vraag. Die afweging maken zou echter betekenen dat alle reserves post voor post een-op-een met de raad moeten worden besproken. De wethouder vindt dit geen praktische werkwijze.

De **VVD** (Severijns) merkt per interruptie op dat de raad dan op de stoel van het college gaat zitten.

Wethouder Aarts geeft verder aan dat het college ook niet op die manier samenwerkt met de ambtenaren. Indien men dit toch individueel zou willen, kan **50PLUS** (Van Est) altijd ambtelijk een afspraak kan maken. De raad is echter de baas.

De voorzitter vraagt nogmaals of het stuk rijp is voor besluitvorming in de raad.

De **VVD** (Severijns), **D66** (Wijnands), het **CDA** (Peeters), de **SP** (Gunther), de **Seniorenpartij Maastricht** (Steijns), **GroenLinks** (Passenier) en de **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Van Thor) gaan akkoord met de doorgeleiding naar de raad. De fracties vinden het stuk rijp voor besluitvorming in de raad

50PLUS (Van Est) en **Partij Veilig Maastricht** (Smeets) nemen het stuk nog terug naar de fractie.

De voorzitter stelt vast dat de meerderheid vindt dat het voorstel doorgeleid kan worden naar de raad in de vergadering van 30 oktober 2018 ter vaststelling. Het is geen hamerstuk. **50PLUS** en **Partij Veilig Maastricht** willen namelijk hierover nog iets zeggen.

De voorzitter sluit onder dankzegging van de aanwezigen de vergadering om 18.05 uur.

Maastricht, 23 oktober 2018

Vroemen
Secretaris

Passenier
Voorzitter